

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache,

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru,

examinând admisibilitatea în principiul a recursurilor ordinare declarate de avocatul Eugen Grosu în numele inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Țurcan Vasile XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în XXX, s. XXX;

Lisnic Dumitru XXX, născut la XXX, originar și domiciliat în r-ul XXX, s. XXX;

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 06.07.2016 - 11.11.2016 (instanța de fond);*
- 2. 17.11.2016 - 02.03.2017 (instanța de apel);*
- 3. 17.05.2017 - 12.07.2017 (instanța de recurs).*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 11 noiembrie 2016, Țurcan Vasile XXX și Lisnic Dumitru XXX, au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, fiindu-le stabilită o pedeapsă în formă de 6 luni închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru, la data de 26 iunie 2016, în jurul orelor 01:00, urmărind scopul de a trece ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova, s-au apropiat de râul Prut, pentru a trece ilegal frontiera de stat în apropierea semnului de frontieră nr. 1300, din preajma satului Văleni, raionul Cahul, prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia, însă nu și-au dus acțiunile lor intenționate până la capăt, deoarece au fost reținuți de angajații poliției de frontieră la marginea râului Prut.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Eugen Grosu în numele inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru (apelurile fiind identice), care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri prin care ultimii să fie achitați, din cauza că în acțiunile lor nu se întrunesc elementele de infracțiune.

În motivarea apelurilor a declarat că:

Sentința o consideră ilegală și neîntemeiată din considerentele:

- instanța de judecată, eronat i-a recunoscut vinovați pe Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal,

deoarece nici în cadrul urmăririi penale și nici în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată nu au fost aduse probe pertinente și concludente că inculpații au avut careva intenție de a traversa în mod ilegal frontiera de stat, neavând cu ei nici surse financiare, nici mijloace necesare de a traversa râul Prut, având doar un gheozdan și niște scule pentru prinsul peștelui, haine de schimb, telefoane mobile și un laptop, declarând în cadrul urmăririi penale în formă verbală că pe timp de vară preferă să călătorească prin Moldova și să doarmă sub cerul liber, ceea ce au și făcut în momentul în care au fost prinși și reținuți de către colaboratorii poliției de frontieră;

- instanța de fond nu a luat în considerație că nici un martor ocular, nu a declarat precum că au curmat încercările inculpaților de a săvârși infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, și nici nu au văzut ca inculpații să fi încercat să traverseze râul Prut sau să se fi pregătit de a-l trece, dâșii fiind depistați la 100 metri de râul Prut;

- legea expres prevede cazurile în care persoana poate fi atrasă la răspundere penală pentru tentativă de infracțiune.

Sub aspect obiectiv, tentativa reprezintă în primul rând un început de executare a acțiunilor îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Codul penal. Făptuitorul prin actele de executare, atentează la obiectul concret și creează pericolul real de a-i cauza o daună, iar în unele cazuri chiar îi cauzează o anumită daună.

Dacă, persoana a renunțat benevol și definitiv la ducerea până la capăt a infracțiunii, ea nu poate fi trasă la răspundere penală și se liberează de răspundere penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii, cu excepția cazurilor în care actele tentativei conțin o altă infracțiune consumată (art. 56 Cod penal). Renunțarea de bună voie la infracțiune poate apărea nu numai la întreruperea voluntară a actelor de tentativă, ci și în cazul înlăturării producerii rezultatului.

3.2. Inculpatul Țurcan Vasile, care a solicitat casarea sentinței Judecătoriai Cahul nr. 1-220/2016 din 11 noiembrie 2016, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu încetarea procesului penal în baza aplicării prevederilor art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016, publicată în Monitorul Oficial 293-305/632 la 09 septembrie 2016.

În motivarea apelului a declarat că:

Cu sentința instanței de fond nu este de acord, o consideră ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, din următoarele considerente:

-instanța de judecată just a stabilit circumstanțele cauzei și corect a calificat acțiunile sale, vina a recunoscut-o de la bun început, căindu-se sincer de cele comise, dar examinarea cauzei a avut loc în lipsa sa, astfel el fiind lipsit de dreptul de a solicita examinarea cauzei în procedură simplificată și de a-și exprima acordul la aplicarea în privința sa a actului de amnistiere, fapt pentru care regretă mult.

A menționat că este la prima abatere de la lege și nu a avut careva tangențe cu organele de drept, din aceste considerente nu a cunoscut cum trebuie să se comporte în situația în care s-a pomenit și nu a știut că urmează să anunțe organele de drept despre locul unde sa aflat, nu a cunoscut despre examinarea cauzei în instanța de judecată, aflând despre acest fapt, inclusiv și despre sentința de condamnare la 29 noiembrie 2016, când a fost reținut.

Considera că întrunește toate condițiile necesare privind aplicarea actului de amnistie și a solicitat respectuos admiterea apelului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017, pronunțată integral la 27 martie 2017 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de avocatul Grosu Eugen în interesele inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru și apelul declarat de inculpatul Țurcan Vasile și menținută sentința Judecătorei Cahul din 11 noiembrie 2016 fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționase că:

Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru la data de 26 iunie 2016, aproximativ la orele 01:00, având intenția de a trece ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova, s-au apropiat de râul Prut în apropierea semnelui de frontieră nr. 1300, din preajma s. Văleni, r-nul Cahul și au tentat să treacă frontiera de stat prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia, însă acțiunile lor intenționate, îndreptate nemijlocit spre traversarea ilegală a frontierei de stat nu au fost duse până la sfârșit din motive independente de voința lor, deoarece au fost reținuți de angajații poliției de frontieră pe malul râului Prut.

Situația de fapt astfel reținută a rezultat din coroborarea și analizarea declarațiilor martorilor Contășel Denis, Dermenji Vladimir, Andronic Vitalie și Movilă Constantin făcute în instanța de fond. Față de materialul probator administrat în cauză, instanța reținuse că declarațiile inculpatului Țurcan Vasile depuse în instanța de apel, nu se coroborează cu nici un alt mijloc de probă administrat în cauză, motiv pentru care au fost înlăturate ca fiind nesincere.

Alte probe decât declarațiile martorilor, administrate în instanța de fond și verificate în instanța de apel au fost:

- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 26 iunie 2016, din care se deducea că, la data de 26 iunie 2016, în jurul orelor 01:00, în zona de frontieră, în preajma semnelui de frontieră 1300, pe direcția s. Văleni (RM) – s. Șivița (RO), în apropierea liniei de frontieră a Republicii Moldova, conform informației operative parvenite, au fost reținuți doi cetățeni ai Republicii Moldova, și anume Lisnic Dumitru XXX a.n. XXX, locuitor al r-lui XXX, s. XXX și Țurcan Vasile XXX, a.n. XXX, locuitor al r-lui XXX, s. XXX, ambii fără acte de identitate asupra lor (f.d. 3-5);

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 25 iunie 2016, ora 13:40, emis în privința lui Țurcan Vasile Gheorghe, prin care s-a constatat faptul că, la 25 iunie 2016, în jurul orelor 12:00, în timpul executării atribuțiilor de control al frontierei de către patrula SPF Cahul, pe direcția localității Crihana Veche de la frontiera de stat în interior a fost depistat Țurcan Vasile, fără acte de identitate care confirma lipsa permisului de aflare în zona de frontieră (f.d. 14-18);

- procesul-verbal cu privire la contravenție din 25 iunie 2016, ora 13:40, emis în privința lui Țurcan Vasile XXX, prin care s-a constatat faptul că, la 25 iunie 2016, în jurul orelor 12:00, în timpul executării atribuțiilor de control al frontierei de către patrula SPF Cahul, pe direcția localității Crihana Veche de la frontiera de stat în interior a fost depistat Lisnic Dumitru, fără acte de identitate care confirma lipsa permisului de aflare în zona de frontieră (f.d. 19-23);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27 iunie 2016, unde era menționat locul depistării inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru la momentul reținerii de către colaboratorii poliției de frontieră și anume în zona de frontieră, în preajma semnelui de frontieră 1300, pe direcția s. Văleni (RM) – s. Șivița (RO), în apropierea liniei de frontieră a Republicii Moldova (f.d. 26-29).

Instanța de apel constatare că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile martorilor date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru, încadrarea juridică corespunzătoare, potrivit dispozițiilor art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, după semnele: „tentativă la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia”.

Solicitarea avocatului inculpaților de pronunțare a unei sentințe de achitare pe capătul de acuzare prevăzut de art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, prin invocarea lipsei elementelor componente de infracțiune în acțiunile lor, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată, deoarece instanța de fond a stabilit în mod întemeiat că acțiunile lui Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru urmau un caracter infracțional, însă care nu au fost duse până la sfârșit, din motivul implicării și stopării la timp de către lucrătorii poliției de frontieră.

Instanța de apel a mai reținut că la data de 25 iulie 2016 anterior reținerii inculpaților, aceștea au fost avertizați de către lucrătorii poliției de frontieră despre ilegalitatea aflării lor în zona de securitate a frontierei de stat, în momentul în care au fost surprinși în imediata apropiere de zona de frontieră, fiindu-le întocmite dosare contravenționale în baza art. 332 alin. (1) Cod contravențional cu privire la încălcarea regimului zonei de frontieră, astfel agenții statului într-o formă legală și destul de clară le-au explicat că intenția de a trece fraudulos frontiera de stat este ilegală și penal pedepsită. Cu toate acestea, inculpații fiind aduși în or. Cahul și procurând bilete la ruta Cahul-Chișinău, nu au plecat în direcția mun. Chișinău, ci așteptând să plece lucrătorii poliției, s-au reântors în zona de frontieră, în preajma semnelui de frontieră 1300, pe direcția satul Văleni (RM) - satul Șivița (RO), în apropierea liniei de frontieră a Republicii Moldova.

Instanța de apel a reținut că din declarațiile inculpatului Țurcan Vasile, a fost dovedit incontestabil faptul că inculpații aveau intenția de a traversa frontiera de stat și într-o singură zi au fost depistați în două puncte ale zonei de frontieră interzise.

Potrivit materialului probator sa constatat și sa elucidat pe deplin circumstanțele în care inculpații au încercat să traverseze ilegal frontiera de stat, fapt ce confirmă vinovăția acestora în comiterea infracțiunii incriminate, opinie pe care instanța de apel a susținut-o în totalitate.

Instanța de apel a considerat de a respinge solicitarea inculpatului Țurcan Vasile privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016, deoarece normele sus enunțate se aplică condiționat și exclusiv persoanelor inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal, iar Țurcan Vasile fiind audiat

în instanța de apel, vina sa nu a recunoscut-o și nu a manifestat căință sinceră, circumstanțe care sunt recunoscute ca impediment pentru a înceta procesul penal în privința lui Țurcan Vasile în baza actului de amnistie (f.d. 176, vol. I).

La individualizarea pedepsei aplicate inculpaților, instanța a ținut seama de circumstanțele infracțiunii, de personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost condamnați. Instanța a avut în vedere și faptul că inculpații Lisnic Dumitru și Țurcan Vasile nu s-au prezentat în instanța de fond, nu au dovedit că, ar regreta comiterea faptei ilegale. Instanța de fond corect și în deplină măsură a ținut cont de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuează și agravează răspunderea (nu au fost stabilite), de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată în privința inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru în baza art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, este una întemeiată și își v-a atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare și reeducare a inculpaților.

5. Decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul este atacată cu recursuri ordinare de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpatului Lisnic Dumitru, după la data de 27 aprilie 2017 și în numele inculpatului Țurcan Vasile, după la 20 aprilie 2017, fiind identice după conținut, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei hotărâri de achitare, din motiv că acțiunile inculpaților nu întrunesc elementele de infracțiune.

În motivarea recursurilor declarate menționează că:

Decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul este ilegală și neîntemeiată din considerentele:

- instanța de apel, eronat i-a recunoscut vinovați pe Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, deoarece nici în cadrul urmăririi penale și nici în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată nu au fost aduse probe pertinente și concludente că inculpații au avut careva intenție de a traversa în mod ilegal frontiera de stat, neavând cu ei nici surse financiare, nici mijloace necesare de a traversa râul Prut, având doar un gheozdan și niște scule pentru prinsul peștelui, haine de schimb, telefoane mobile și un laptop, declarând în cadrul urmăririi penale în formă verbală că pe timp de vară preferă să călătorească prin Moldova și să doarmă sub cerul liber, ceea ce au și făcut în momentul în care au fost prinși și reținuți de către colaboratorii poliției de frontieră;

- instanța de apel nu a luat în considerație că nici un martor ocular, nu a declarat precum că au curmat încercările inculpaților de a săvârși infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, și nici nu au văzut ca inculpații să fi încercat să traverseze râul Prut sau să se fi pregătit de a-l trece, dânșii fiind depistați la 100 metri de râul Prut;

- legea expres prevede cazurile în care persoana poate fi atrasă la răspundere penală pentru tentativă de infracțiune.

Sub aspect obiectiv, tentativa reprezintă în primul rând un început de executare a acțiunilor, îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Codul penal. Făptuitorul prin actele de executare, atentează la obiectul concret și creează pericolul real de a-i cauza o daună, iar în unele cazuri chiar îi cauzează o anumită daună.

Dacă persoana a renunțat benevol și definitiv la ducerea până la capăt a infracțiunii, ea nu poate fi trasă la răspundere penală și se liberează de răspundere penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii cu excepția cazurilor în care actele tentativei conțin o altă infracțiune consumată (art. 56 Cod penal). Renunțarea de bună voie la infracțiune poate apărea nu numai la întreruperea voluntară a actelor de tentativă, ci și în cazul înlăturării producerii rezultatului.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate, pe care le consideră vădit neîntemeiate.

Acuzatorul de stat consideră că motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel și o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, și că hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția, că în acțiunile condamnaților au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate și respectiv recursurile sunt vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursurile declarate de avocatul Eugen Grosu în numele inculpaților, Colegiul penal constată că instanța de apel, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședințele de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru, încadrarea juridică corespunzătoare, potrivit dispozițiilor art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, după semnele: „tentativă la trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova prin eludarea de la controlul efectuat la trecerea acesteia”.

Cu privire la solicitarea avocatului Grosu Eugen privind pronunțarea unei sentințe de achitare pe capătul de acuzare prevăzut de art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, prin invocarea lipsei elementelor componente de infracțiune în acțiunile lor, Colegiul penal constată că, cerința în cauză este neîntemeiată, deoarece acțiunile inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru urmau un caracter infracțional, însă nu au fost duse până la sfârșit din motivul implicării și stopării la timp de către colaboratorii poliției de frontieră, iar apărările inculpatului Țurcan Vasile au fost contrazise în mod flagrant de amplul material probator.

Referitor la critica expusă de recurent privind faptul că, martorii oculari nu au indicat direct la acțiunile întreprinse de inculpați, care au determinat polițiștii să considere că a fost admisă o tentativă de a comite infracțiunea prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, inculpații fiind depistați la o distanță de 100 metri de lângă râul Prut, Colegiul penal consideră argumentul neîntemeiat, deoarece probele cercetate în

instanțele de judecată, precum și din declarațiile inculpatului Țurcan Vasile (f.d. 176, vol. I) a fost dovedit incontestabil faptul că, inculpații aveau intenția de a traversa frontiera de stat și într-o singură zi au fost depistați în două puncte ale zonei de frontieră interzise.

În ceea ce privește critica invocată de apărător precum că, instanța de fond incorect a calificat acțiunile inculpaților ca tentativă de infracțiune, Colegiul penal conchide că intenția lui Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru de a traversa ilegal frontiera a fost dovedită prin declarațiile martorilor Contășel Denis (f.d. 116), Dermenji Vladimir (f.d. 117), Andronic Vitalie (f.d. 118) și Movilă Constantin (f.d. 119) și prin faptul revenirii inculpaților în zona de frontieră după ce au fost sancționați contravențional (f.d. 14-18; 19-23).

Astfel, în urma celor menționate, nu pot fi reținute argumentele invocate de recurent, cu privire la faptul că, nu au fost aduse probe pertinente cu privire la intenția inculpaților Lisnic Dumitru și Țurcan Vasile de traversare ilegală a frontierei de stat.

Colegiul penal conchide că, pedeapsa aplicată în privința inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru în baza art. art. 27, 362 alin. (1) Cod penal, este una întemeiată și își va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare și reeducare a inculpaților.

Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei, pot fi realizate numai printr-o justă individualizare a sancțiunii, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată, pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile impuse de societate.

Colegiul penal a constatat că instanța de apel la individualizarea pedepsei aplicate inculpaților, a ținut seama de circumstanțele infracțiunii, de personalitatea acestora, care anterior nu au fost condamnați, a avut în vedere și faptul că nu s-au prezentat în instanța de fond, nu au dovedit că, ar regreta comiterea faptei ilegale.

Analizând situația per ansamblu, Colegiul penal consideră că, în prezentul dosar garanțiile cu privire la un proces echitabil au fost respectate.

Din considerentele enunțate, apreciind că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare și nu au fost identificate alte temeiuri, care examinate din oficiu, să impună necesitatea casării hotărârii judecătorești atacate, Colegiul penal conchide că recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Grosu Eugen în numele inculpaților Țurcan Vasile și Lisnic Dumitru, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Țurcan Vasile XXX* și *Lisnic Dumitru XXX*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru